

کریمی در گفت‌وگو با ایلنا:

اتحادیه اروپا با سه انگیزه به دنبال احیای برجام است/ بورل تلاش کرده آمریکا را برای تسریع و تسهیل توافق تحت فشار قرار دهد

کارشناس مسائل دیپلماتیک گفت: صحبت‌های روز گذشته آقای بورل را باید در همین چارچوب ارزیابی کرد که بی‌صبرانه منتظر پاسخ مثبت آمریکا و به هر صورت به نتیجه رسیدن مذاکرات طی چند هفته آینده است. بورل تلاش کرده تا آمریکا را برای تسریع و تسهیل پیشبرد کار توافق تحت فشار قرار دهد.

ساسان کریمی محقق پسادکتری گروه مطالعات آمریکای شمالی در دانشگاه تهران در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، در پاسخ به این سوال که نظر شما درباره اظهارات جدید جوزپ بورل چیست که پاسخ ایران نسبت به پیشنهادات آژانس را معقول دانسته و منتظر پیشنهاد آمریکا بوده و قرار است نشستی به زودی در وین برای پایان مذاکرات برگزار شود؟ گفت: من اتحادیه اروپا را دارای بزرگترین انگیزه برای احیای برجام می‌دانم. چین تا حدی بی‌طرف است، مواضع روسیه تا حد زیادی مشخص است که بیشتر حالت «ناخرسندی» دارد، ایران انگیزه اقتصادی برای احیای برجام دارد، آمریکا در دولت بایدن اگر چه به احیای برجام «بی‌علاقه» نیست، اما وانمود می‌کند احتیاجی هم به آن ندارد.

وی افزود: با توجه به ناراضی‌های اسرائیل و نفوذ لابی‌هایی نظیر آپیک در سیاست خارجی و به خصوص سیاست داخلی ایالات متحده نمی‌توان اطمینان داشت که آیا از اساس احیای برجام در صحنه سیاست داخلی آمریکا به سود حزب دموکرات و دولت حاضر آمریکا یا به زیان آنها تمام خواهد شد.

کریمی تصریح کرد: اما اروپا به واسطه بحرانی که در شرق این قاره متحمل شده، اولاً تلاش می‌کند تا موضوعی امنیتی را در منطقه‌ای حساس با روش دیپلماسی که کم هزینه‌ترین روش است، به پایان برساند. از سوی دیگر علیرغم اینکه ایران در حال حاضر توان صادرات گاز به اروپا را ندارد، تحلیل در قاره سبز این است که عرضه رسمی نفت ایران، افزایش عرضه واقعی آن و هم فضای روانی اطراف آن از قیمت انرژی در ماه‌های آینده خواهد کاست و این به سود اروپاست. سومین انگیزه اروپا هم صادرات به ایران علی‌الخصوص اقلام صنعتی است که این امر با رفع تحریم‌ها و بازگشت پول نفت به ایران دور از ذهن نخواهد بود. این سه انگیزه، در مقابل کم‌انگیزگی یا با انگیزگی طرف‌های دیگر به خصوص ایران و آمریکا است که اروپا ابتکار عمل را در دور تازه به دست گرفته و تلاش می‌کند هرچه زودتر موضوع را با روی میز گذاشتن متن و تعیین زمان برای پاسخگویی به نتیجه نزدیک کند.

وی افزود: صحبت‌های روز گذشته آقای بورل را باید در همین چارچوب ارزیابی کرد که بی‌صبرانه منتظر پاسخ مثبت آمریکا و به هر صورت به نتیجه رسیدن مذاکرات طی چند هفته آینده است. بورل تلاش کرده تا آمریکا را برای تسریع و تسهیل پیشبرد کار توافق تحت فشار قرار دهد.

کریمی در پاسخ به این سوال که پاسخ آمریکا به پیشنهادات اروپا و ایران چه خواهد بود، گفت: این واقعا یک سوال میلیون دلاری است که پاسخ قطعی آن «دقیقاً نزد هیچکس نیست». یعنی حتی کسانی که در بالاترین سطح متن پاسخ ایران را نوشته یا مخابره کرده‌اند و اروپایی‌ها که از آن باخبر هستند، واقعاً نمی‌دانند چه پاسخی از جانب ایالات متحده واصل خواهد شد.

وی تصریح کرد: بالاخره می‌دانیم ایران ضمن پاسخ خود نکات، سوالات یا خواسته‌های تازه‌ای مطرح کرده است که بیرون از متن پیشنهادی نوشته شده است. احتمال پذیرش، رد کامل یا موضع میانه از طرف آمریکا وجود دارد. اما در مجموع نمی‌توان زیاد بر نسخ خوشبینانه یا بدبینانه تاکید کرد و به نظر می‌رسد احتمالاً موضع آمریکا حاوی نکاتی باشد که نیاز به مذاکره یا پیام‌رسانی داشته باشد. اما پرواضح است که آمریکا از سوی اسرائیل و از طرف اروپا تحت فشار برای به سرانجام رساندن این مذاکرات است.